

***Aprobi** (tr). 1 Opiniŝ ion bona. Kp KONSENTI, AKCEPTI, AMEN. 2 Deklari ion bona k laŭdinda : ~i agon, ideon ; fari ~an kapmovon Z. Kp LAŬDI, APLAŬDI, SANKCII. 3 Deklari ion, post oficiala ekzameno, taŭga por ia posteno : ~ita profesoro. Vd DIPLOMO.

apsido Z. ☞. Punkto kie planedo estas plej proksima aŭ plej malproksima de la suno.

***Apud**. Prep., memstara vortero k prefikso esprimanta la proksimecon, la pli-malpli grandan najbarecon : 1 ~ propria domo ŝtelisto ne ŝtelas Z ; ~ plena mangolabto ĉiu estas tre aŭfalta Z ; la batalo ~ Solferino. 2 li loĝas en la ~a domo ; la ĉapelo staras sur la lablo, k la gantoj kuŝas ~e. 3 li ~estas al sia patro ; ~meti. Kp ĈE, EN.

***Ar**. I° Sufikso esprimanta kolekton da samspecaj estuloj aŭ objektoj, kiuj estas esence ligitaj inter si k formas unu apartan tuton, unu kolektivon objekton : hom~o (tuto de la homoj) ; maro estas gut~o ; ŝip~o (kolekto da kelkaj ŝipoj formantaj specialan arangon) ; arb~o (kolekto da vivantaj arboj kovranta vastan spacon) ; pro multo da arboj li arb~on ne vidas (vidas nur detalojn, sed ne la tuton).

II° Memstara samsignifa vortero : ~o. Grupo, amaso : ~o da dehakitaj arboj (nura amaso ne formanta apartan tuton). ~igl. Kolekti, kunvenigi, kungrupigi : ~igi multajn dokumentojn. ~igl. Kolektigi : la polico dispelis la ~igintojn ; post lia morto multaj legendoj ~igis ĉirkaŭ lia nomo. (Kp KUNAJO, AMASO, GRUPO, TRUPO, BANDO, KOHORTO, TAĈMENTO, HORDO, GREGO, ARMEO, LEGIO, KLANO.)

aro Z. Mezurunuo por kampoj en la metra sistemo = 100 kv. metroj.

arao ☞. G. de papagoj (ara).

Arabesko. Ornama desegnaĵo, laŭ la araba maniero, konsistanta el kunplektitaj linioj : (f) tra la verda foliaro la suno desegnis sur la lero lumajn ~ojn.

arako Z. Brando eltirita el rizo.

arakido ☞. Oleorika planto, g. de legumenacoj (arachis).

***Araneo**. Besteto el fam. de artikuloj, okkrura k okokula, senflugila, kiu teksas

retajon por kapti insektojn (aranae). ~ajo Z. ~a reto.

***Aranĝi** (tr). 1 Meti laŭ ĝusta ordo, ordigi : ~i ĉambron, liton : ~i librojn en biblioteko ; la du armeoj sin ~is kontraŭ la komuna malamiko Z ; ord~i Z ; vort~o. 2 Pretigi, organizi, prepari, prizorgi : ~i kongreson, feston, interkomunikigadon, belan akcepton ; sin ~i komforte ; fari laŭgan ~on. ~ema Z. Elturnigema, elpensema, eltrovema. Al~i Z. Adapti. Kun~o. Kunordigo. Mal~i. Malordigi. (Kp KONFUZI, MALHELPI, PERTURBI, RENVRSI, RUINIĜI).

araŭkario ☞. G. de koniferoj, kreskanta en tropikaj landoj (araucaria).

***Arbo**. Ligna veg. kun alta trunko, branĉoj k folioj (ekz : kverko, platano, pomujo, ĉerizarbo). ~aro. Vd AR. ~eto. Arbusto aŭ arbedo. ~etaro. Kolekto da ~etoj kune kreskantaj. ~etaĵo. Arbustotuto, vepro.

Arbalesto. Speco de pafarko, streĉata per risorto k provizita per ligna stango por alceligi la pafon.

arbedo. Veg. kun ligneca malalta trunketo, kiu disbranĉiĝas tuĵ de la bazo (ekz : lilako, ribujo, krinatago).

***Arbitra**. Libervola, propradeida, laŭkapricea, senkontrola, despota : ~a ago, juĝo, regulo, povo ; ĉiuj vortoj de Volapük estis ~e elpensitaj Z. ~o. ~a ago : severaj reguloj permesantaj nenian escepton nek ~on Z ; agi laŭ sia ~o Z ; oni ne povus krei lingvon laŭ sia ~o Z.

Arbitracio. Decido pri ia grava malkonsento, farita de juĝanto elektita de la disputantoj : ĉiu internacia malkonsento devus esti finita per ~o. ~i (tr). Juĝi per ~o. ~anto, Z ~ulo. Interkonsentita juĝonto.

arbitraĝo Z. Spekulaacia operacio, kies bazo estas elprofiti la kurzdiferencen de valorajoj (valorpaperoj, akcioj, devizoj, valutoj ks) en diversaj lokoj por per vendo-aĉeto havi netan profiton. Kp AĈIOTI, SPEKULACII.

arbusto Z. Arbeto malpli alta ol la arbedo, k kies trunketo estas ligneca ĉe la bazo k herbea ĉe la supro (ekz : berberiso, rubuso, eriko, frambujo) : dorn~o Z.